

**«Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda»
Türkmenistanyň kanuny 2015-nji ýylyň 18-nji awgustynda kabul
edilen № 264-V Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren
diýip ykrar edilen.**

**TÜRKMENISTANYŇ
K A N U N Y**

Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 2007 ý., № 4, 78-nji madda)

(Türkmenistanyň 26.03.2011 ý. № 170-IV Kanuny
esasynda girizilen üýtgetmeler bilen)

Şu Kanun türkmen halkynyň milli däplerine we umumy adamzat gymmatlyklaryna laýyklykda, adamyň hukuklary babatda Türkmenistanyň syýasatynyň esasy ýörelgelerini durmuşa geçirmäge, aýallaryň hemme taraplaýyn ösüşini we progresini üpjün etmäge gönükdirilýär we aýallaryň erkekler bilen deňlik esasynda adamyň syýasy, ykdysady, durmuş, medeni we başga ugurlardaky hukuklaryny we azatlyklaryny amala aşyrmagy üçin döwlet kepilliklerini belleýär.

I bap. Umumy düzgünler

1-nji madda. Türkmenistanda aýallaryň hukuklarynyň deňligi

1. Türkmenistanda aýallar millete, jyns deňligine, gelip çykyşyna, emläk, wezipe we maşgala ýagdaýyna, ýaşayan ýerine, diline, dine garaýşyna, syýasy ygtykadyna, partiýa deňligine garamazdan, adamzat işiniň syýasy, durmuş-ykdysady, medeni we başga çygyrlarynda erkekler bilen deň hukuklara we azatlyklara eýedirler.

2. Daşary ýurt döwletleriniň raýatlary bolan aýallar, şeýle hem raýatlygy bolmadyk, Türkmenistanda hemişelik ýaşayan aýallar, eger Türkmenistanyň kanunçylygynda we Türkmenistanyň halkara şertnamalarynda başgaça göz önünde tutulmadyk bolsa, onda şu Kanunda bellenen hukuklardan we azatlyklardan Türkmenistanyň aýallary bilen deň derejede peýdalanýarlar.

**2-nji madda. Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda
Türkmenistanyň kanunçylygy**

Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy Türkmenistanyň Konstitusiýasyna esaslanýar we şu Kanundan, Türkmenistanyň başga kadalaşdyryjy hukuk namalaryndan, Türkmenistanyň halkara şertnamalaryndan ybaratdyr.

3-nji madda. Şu Kanunyň maksatlary we wezipeleri

Şu Kanunyň maksatlary we wezipeleri şu aşakdakylaryň erkekler bilen deňlikde aýallar üçin kepillendirilip üpjün edilmeginden ybaratdyr:

- syýasy, ykdysady, durmuş, zähmet, medeni we başga çygyrlarda hukuklaryň we azatlyklaryň;

- jemgyýetiň durmuşynyň ähli çygyrlaryndaky gatnaşyklaryň;
- maşgala gatnaşyklarynyň.

4-nji madda. Aýallaryň bähbitleri babatynda döwlet syýasaty

Aýallaryň bähbitleri babatynda Türkmenistanyň döwlet syýasaty şulara gönükdirilendir, ýagny:

- aýallaryň deň hukuklylygyny kanunçylyk taýdan üpjün etmäge, olaryň kemsidilmegine ýol berilmezligine, aýallaryň hukuklary bozulan halatynda, olaryň Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda dikeldilmegine;

- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek boýunça döwlet maksatnamalaryny işläp düzmäge we durmuşa geçirmäge;

- eneligi we çagalygy goldamaga hem-de goramaga;

- aýallaryň sazlaşykly ösmegine, şol sanda beden taýdan, an, ruhy, medeni we ahlak taýdan ösmegine ýardam etmäge;

- raýatlaryň jyns alamatlary boýunça kemsidilmegine, şeýle hem zorluga, zalymlyga, bihaýaçylyga, neşekeşlige, arakhorluga gönükdililen we şuna meňzeş habarlardan jemgyýeti goramaga;

- öz işlerinde aýallaryň bähbitlerini goramagy amala aşyran jemgyýetçilik birleşiklerini we başga guramalary, şeýle hem halkara guramalaryny goldamaga we olar bilen hyzmatdaşlyk etmäge;

- aýallaryň hukuklaryny we azatlyklaryny goramak, aýallaryň deň hukuklaryny üpjün etmek çygrynda halkara hukugynyň umumy ykrar edilen ýörelgeleriniň we kadalarynyň, şeýle hem Türkmenistanyň halkara borçnamalarynyň berjaý edilmegine.

5-nji madda. Aýallaryň kemsidilmeginiň gadaganlygy

1. Adamzat işiniň islendik çygrynda aýallaryň açyk we gizlin kemsidilmegi gadagandyr.

Kemsidilme diýlip adamyň we raýatyň syýasy, ykdysady, durmuş, medeni ýa-da islendik beýleki babatynda iki jynsyň adamlarynyň hukuklaryny we azatlyklaryny deň amala aşyrmagyny çäklendirýän ýa-da ret edýän islendik tapawuda, kadadan çykmaýada artyk görmä düşünilýär.

Şular aýallaryň kemsidilmegi däldir:

- enelik borçlaryny goramak;

- Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen ýagdaýlarda diňe erkekleriň ählumumy harby borjuna ýerine ýetirmegi;

- aýallaryň zähmetini ulanmak bilen işleriň amala aşyrylmagyna gadagan etme, bu işleriň sanawy Türkmenistanyň kanunçylygy bilen kesgitlenilýär.

2. Aýallary açyk we gizlin kemsitmäge ýol beren adamlar Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen jogapkärçiligi çekýärler.

II bab. Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmegiň we olaryň bähbitlerini goramagyň döwlet kepillikleri

6-njy madda. Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmegiň esasy döwlet kepillikleri

Döwlet Türkmenistanyň Konstitusiyasyna, şu Kanuna, Türkmenistanyň başga

kadalaşdyryjy hukuk namalaryna, şeýle hem halkara hukugynyň ählumumy ykrar edilen degişli ýörelgelerine we kadalaryna laýyklykda hukuk, ykdysady, guramaçylyk, durmuş, maglumat we gaýry çäreler arkaly syýasy, durmuş-ykdysady, medeni we beýleki babatlarda aýallaryň deň hukuklarynyň amala aşyrylmagyny kepillendirýär.

7-nji madda. Aýallaryň ýaşaýşa, aýrybaşgalyga, öz pikirine, dine uýmak erkinligine, namysyny, mertebesini we abraýyny hyýanatçylykdan goramaga bolan hukuklaryny amala aşyrmakda olaryň deňligini üpjün etmegiň döwlet kepillikleri

1. Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda ýaşaýşa we ony amala aşyrmagyň erkinligine, adyny, familiýasyny, milletini we raýatlygyny özünde jemleýän öz aýrybaşgalygyny saklamaga, şahsy durmuşyna, namysyna, mertebesine we abraýyna kast etmeklikden goramaga bolan hukugy kepillendirýär.

Aýalyň şahsy durmuşyna zorlukly ýa-da bikanun gatyşylmagyna, onuň namysyna, mertebesine we abraýyna kast edilmegine ýol berilmeýär.

2. Aýallaryň erkekler bilen deňligi esasynda dine bolan gatnaşygyny özbaşdak kesgitlemäge, islendik dine uýmaga ýa-da hiç haýsyna uýmazlyga, öz pikirini we garaýyşlaryny erkin beýan etmäge haky bardyr.

8-nji madda. Maşgala gurmaga we deň maşgala gatnaşyklaryna bolan hukuklaryň döwlet kepillikleri

Döwlet Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen nika ýaşyna ýeten aýallaryň erkekler bilen deň hatarda nika baglaşmaga we maşgala gurmaga bolan hukugyny amala aşyrmagyny kepillendirýär.

Är-aýal maşgala gatnaşyklarynda deň hukuklydyrlar.

9-njy madda. Döwleti dolandyrmakda we döwlet gullugyny geçmekde deňligiň döwlet kepillikleri

1. Döwlet aýallaryň döwleti dolandyrmaga erkekler bilen deň şertlerde gatnaşmagyny kepillendirýär.

Döwlet Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda hukuk, guramaçylyk we beýleki çäreler arkaly aýallaryň döwlet häkimiýetiniň kanun çykaryjy, ýerine ýetiriji we kazyýet şahalaryny döretmäge deň hukukly gatnaşmagyny üpjün edýär.

2. Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda olaryň ukyplaryna we hünär taýýarlygyna laýyklykda döwlet gullugyna elýeterliligi üpjün etmegi kepillendirýär.

Aýallaryň erkekler bilen deň hatarda döwlet gullugyna işe girende we onuň edaralarynda professional işi amala aşyranlarynda hukuklary, borçlary, jogapkärçiligi we deň mümkinçilikleri bardyr.

3. Döwlet aýallara erkekler bilen deň şertlerde Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde Watany goramak boýunça harby gulluga girmek arkaly konstitusion borjuny meýletin esasynda ýerine ýetirmek mümkinçiligini kepillendirýär.

10-njy madda. Saýlaw işine aýallaryň deň hukukly gatnaşmagynyň döwlet kepillikleri

1. Döwlet Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda döwletiň saýlawly edaralaryna saýlamagyň we saýlanmagyň erkekler bilen deň hukuklaryny berjaý etmek arkaly

aýallaryň saýlaw hukugynyň berjaý edilmegini kepillendirýär.

2. Millette, gelip çykyşyna, emläk we wezipe ýagdaýyna, ýaşayan ýerine, diline, dine bolan garaýşyna, syýasy ygtykatlaryna, partiýa degişliligine baglylykda aýallaryň saýlaw hukuklarynyň haýsydyr bir çäklendirmeleri gadagandyr.

11-nji madda. Aýallaryň eýeçilik hukugyny durmuşa geçirmeginiň döwlet kepillikleri

1. Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda eýeçilik hukugyny durmuşa geçirmegini kepillendirýär.

2. Döwlet aýallara eýeçiligiň ähli görnüşlerine, şol sanda ýerden peýdalanmaga, amatly şertleri bolan ýaşaýyş jaýyny almaga, edinmäge we hususy ýaşaýyş jaýyny gurmaga amala aşyrmaga elýeterliligiň deň şertlerini üpjün edýär.

3. Döwlet aýallara Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda, mirasa bolan hukugyny amala aşyrmagyny kepillendirýär.

12-nji madda. Zähmet işiniň çygrynda aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri

1. Zähmet işiniň çygrynda raýatlaryň hukuklarynyň, azatlyklarynyň we mümkinçilikleriniň deňliginiň konstitusion ýörelgesine laýyklykda, aýallara erkekler bilen deň hatarda zähmete bolan hukuk kepillendirilýär. Aýallar hünär, kär ugruny we iş ýerini erkin saýlamakda deň hukuklydyrlar.

Zähmet iş çygrynda jynsy alamaty boýunça haýsydyr bir çäklendirmeleriň bellenilmegi gadagan edilýär.

2. Döwlet aýallara erkekler bilen deňlikde şu hukuklary kepillendirýär we üpjün edýär:

- zähmet hukuklaryny we kanuny bähbitlerini goramagy;

- hakyna durup işlemek boýunça işi;

- telekeçilik işini amala aşyrmagy;

- ukybyna we hünar taýdan taýýarlygyna görä boş iş orunlaryna elýeterliligi;

- şol bir deň bahaly zähmet üçin deň hak tölenmegi, iş bilen baglanyşykly ähli ýeňillikleri almagy, şeýle hem deň gymmatly zähmet barasynda deň şertleriň döredilmegini we işiň hiline baha berlende deň çemeleşilmegini;

- sagdyň we howpsuz iş şertlerini, şol sanda göwreli aýallara we çagalary bar bolan aýallara;

- gulluk wezipesinde ösmegi, hünärini ýokarlandyrmagy, gaýtadan taýýarlamagy amala aşyrmagy;

- zähmet işini ene-ata borçlary bilen utgaşdyrmagy.

3. Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda kärhanalary dolandyrmaga elýeterlilik şertlerini döredýär.

4. Zähmet işinde deňlik ýörelgesi öý zähmetine hem degişlidir, şunda ol aýallary kemsitmegiň usuly hökmünde hyzmat etmeli däldir we ol aýallar, şeýle hem erkekler tarapyndan deň esaslarda amala aşyrylyp bilner.

13-nji madda. Aýallaryň bilim we ylym babatynda deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri

1. Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda zerur şertleri kepillendirýär we üpjün

edýär:

- Türkmenistanyň Konstitusiyasyna we "Türkmenistanda bilim hakynda" Türkmenistanyň Kanunyma laýyklykda bilim almagy;

-pedagogik we ylmy işini amala aşyrmagy;

-maglumat çeşmelerine elýeterliligi.

2. Döwlet ilatyň arasynda aýallaryň deň hukuklylygynyň berjaý edilmegine gönükdirilen aň-bilim işini guraýar.

14-nji madda. Aýallaryň saglygy goraýyş babatynda deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri

Döwlet aýallara erkekler bilen deň hatarda şulary kepillendirýär:

- Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önüne tutulan möçberlerde we görnüşlerde mugt lukmançylyk kömegini almagyň mümkinçiligini;

- Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde derman üpjünçiligini;

- eneligi we çagalygy goramagy we howeslendirmegi, nesil saglygynyň hilini we ýokary derejesini;

- keselleriň önüni almagy, saglygy goramagy we berkitmegi;

- sanatoriý-şypahana bejerişini.

15-nji madda. Aýallaryň durmuş üpjünçiliginde deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri

Döwlet aýallaryň erkekler bilen deň hatarda durmuş üpjünçiligine we durmuş ýeňilliklerine, şol sanda eneligi we çagalygy goramak boýunça, garrylykda, kesellände, maýyplygynda, ekleýjisini ýitiren halatynda, Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan başga halatlarda durmuş üpjünçiligine bolan elýeterliligi kepillendirýär.

16-njy madda. Aýallary jyns aragatnaşyk häsiýetli hyýanatçylyklardan, ogurlanmaktan we olaryň söwdasyndan goramagyň döwlet kepillikleri

1. Döwlet aýallary erkekler bilen deň hatarda islendik jyns aragatnaşyk häsiýetli kast etmelerden goramagy üpjün edýär we kepillendirýär.

2. Döwlet aýallaryň erkekler bilen deň hatarda islendik görnüşlerde we islendik maksatlar üçin olaryň ogurlanmagyndan we söwdasyndan goralmagyny kepillendirýär we üpjün edýär.

17-nji madda. Tutulyp saklanan, tussag astyna alnan, azatlykdan mahrum edilen ýerlerde jeza çäresini çekýän aýallaryň hukuklaryny goramagyň döwlet kepillikleri

1. Aýallar Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipden başga hili hukuklardan çäklendirilip ýa-da olar degişli hukuklardan mahrum edilip bilinmez, iş kesilip ýa-da jeza çäresine çekilip bilinmez.

2. Döwlet Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda, tutulyp saklanan, tussag astyna alnan, azatlykdan mahrum edilen ýerlerde jeza çäresini çekýän aýallaryň hukuklaryny goramagy kepillendirýär we üpjün edýär.

III bab. Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek babatynda döwlet dolandyryşy we kadalaşdyryşy

18-nji madda. Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek babatynda döwlet dolandyryşyny we kadalaşdyryşyny amala aşyrýan edaralar

Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek babatynda döwlet dolandyryşyny we kadalaşdyryşyny Türkmenistanyň Ministrler Kabineti, ministrlkler we beýleki döwlet dolandyryş edaralary, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüni dolandyryş edaralary, öz ygtyýarlarynyň çäklerinde beýleki edaralar amala aşyrýarlar.

19-njy madda. Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň ygtyýarlary

Türkmenistanyň Ministrler Kabineti öz ygtyýarlarynyň çäklerinde:

- aýallaryň deň hukuklylygy babatynda Türkmenistanyň Konstitusiýasynyň we Türkmenistanyň kanunlarynyň, Türkmenistanyň halkara şertnamalarynyň ýerine ýetirilmegini we berjaý edilmegini guraýar;
- döwlet we jemgyýetçilik işiniň ähli çygyrlarynda aýallaryň deň hukuklylygyny gazanmaga gönükdirilen bitewi döwlet syýasatyny Türkmenistanda işläp düzmäge we durmuşa geçirmäge gatnaşýar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny amala aşyrmak, eneligi we çagalygy goramak boýunça döwlet maksatly maksatnamalary işläp düzýär we kabul edýär hem-de olaryň ýerine ýetirilmegini üpjün edýär;
- aýallaryň hukuklaryny we azatlyklaryny goramak, olaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek boýunça kadalaşdyryjy düzgünleri we ýerine ýetiriji häkimiýetiň merkezi edaralarynyň we ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüni dolandyryş edaralarynyň, şeýle hem döwlet dolandyryş edaralarynyň işine ýolbaşçylygy amala aşyrýar.

20-nji madda. Ministrlikleriň we döwlet dolandyryşynyň beýleki edaralarynyň ygtyýarlary

Ministrlikler we döwlet dolandyryşynyň beýleki edaralary öz ygtyýarlarynyň çäklerinde:

- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek boýunça bitewi döwlet syýasatyny geçirýärler;
- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmegiň bähbitleri üçin döwlet syýasatyny durmuşa geçirmek boýunça çäreleri amala aşyrýarlar;
- aýallaryň erkekler bilen deň hukuklaryny, azatlyklaryny we mümkinçiliklerini, eneligi we çagalygy goramak we üpjün etmek boýunça sebitleýin maksatly maksatnamalary işläp düzýärler we amala aşyrýarlar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek boýunça çäreleri goldamak we amala aşyrmak üçin mümkinçilikleriň döredilmegini goşmak bilen raýatlaryň deň hukuklarynyň we azatlyklarynyň zerur hukuk, ykdysady, durmuş we başga şertlerini döretmek boýunça çäreleri amala aşyrýarlar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny amala aşyrmak boýunça işde ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerü öz-özüni dolandyryş edaralaryna guramaçylyk, maglumat taýdan we başga ýardamlary edýärler.

21-nji madda. Ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüni dolandyryş edaralarynyň ygtyýarlary

Ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralary öz ygtyýarlarynyň çäklerinde:

- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmek boýunça bitewi döwlet syýasatyny geçirmäge gatnaşýarlar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmegiň meseleleri boýunça sebitleýin maksatly maksatnamalary durmuşa geçirmek barada işi amala aşyrýarlar;
- aýallaryň erkekler bilen deň hukuklaryny, azatlyklaryny we mümkinçiliklerini goramaga we üpjün etmäge gönükdirilen ýerli maksatly maksatnamalary işläp düzmek we durmuşa geçirmegi amala aşyrmak boýunça çäreleri amala aşyrýarlar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmäge, eneligi we çagalygy goramaga gönükdirilen degişli döwlet, sebitleýin we ýerli maksatly maksatnamalary durmuşa geçirmek meselelerinde döwlet häkimiýeti we dolandyryş edaralary bilen bilelikde gatnaşýarlar;
- aýallaryň deň hukuklylygyny amala aşyrmagyň maksatlary üçin jemgyýetçilik birleşikleri bilen ylalaşykly hereket edýärler.

22-nji madda. Aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmekde jemgyýetçilik birleşideriniň gatnaşmagy

1. Jemgyýetçilik birleşikleri öz ygtyýarynyň çäklerinde:

- aýallaryň deň hukuklylygyny üpjün etmegiň meseleleri boýunça döwlet häkimiýeti we dolandyryş, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralarynyň kabul edýän kararlaryny işläp düzmäge gatnaşýarlar;
- döwlet häkimiýet we dolandyryş edaralarynda erkekleriň we aýallaryň hukuktaryna we bähbitlerine wekilçilik edýärler we şolary goraýarlar;
- Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda raýatlary döwletiň saýlawly edaralaryna dalaşgärler hökmünde hödürleýärler, maksatnamasyna aýallaryň deň hukuklygy goşulan, raýatlaryň hukuklaryny we azatlyklaryny goramagyň meseleleri bolan dalaşgärleri goldaýarlar;
- degişli döwlet häkimiýeti we dolandyryş, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralaryndan aýallaryň deň hukuklylygynyň üpjünçiligine gönükdirilen döwlet, sebitleýin we ýerli maksatly maksatnamalar bilen bellenen möçberde we tertipde usulyýet, maglumat we başga kömegi almaga haky bardyr.

2. Jemgyýetçilik birleşikleri aýallaryň deň hukuklylyk meseleleri boýunça her ýylky jemagat hasabatlaryny taýýarlamaga haklydyr.

23-nji madda. Aýallaryň deň hukuklylygynyň meseleleri boýunça maglumat hasabatyny döretmek

1. Türkmenistanda aýallaryň ýagdaýyny beýan edýän görkezijiler döwlet maglumatlar hasabatyna goşulmaga degişlidir.

2. Türkmenistanda döwlet we jemgyýetçilik işiniň çygyrlarynyň ählisinde aýallaryň deň hukuklylygynyň meseleleri boýunça habarlary ýygnamaga ýolbaşçylygy Türkmenistanyň Ministrler Kabineti tarapyndan belleniýän tertipde Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti amala aşyrýar.

3. Döwlet edaralary, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralary, eýeçiligiň görnüşlerine garamazdan kärhanalaryň, guramalaryň we edaralaryň ýolbaşçylary Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda Türkmenistanda aýallaryň ýagdaýynyň meseleleri boýunça habary bellenen tertipde Türkmenistanyň Statistika

baradaky döwlet komitetine bermäge borçludylar.

IV bab. Jemleýji düzgünler

24-nji madda. Halkara hyzmatdaşlygy

Türkmenistan aýallaryň hukuklarynyň we azatlyklarynyň goralmagy, eneligi we çagalygy goramak, mümkinçiliklerin deňligini we netijeleriň deňligini üpjün etmek babatynda halkara hyzmatdaşlygyna gatnaşýar we şol meseleler boýunça öz halkara borçnamalarynyň ýerine ýetirilmegini üpjün edýär.

25-nji madda. Türkmenistanyň halkara şertnamalary

Eger Türkmenistanyň halkara şertnamalarynda, şu Kanundakydan başga düzgünler bellenen bolsa, onda halkara şertnamalarynyň kadalary ulanylýar.

26-njy madda. Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygynyň bozulmagy üçin jogapkärçilik

Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygynyň bozulmagy Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen jogapkärçilige eltýär.

**Türkmenistanyň
Prezidenti**

**Gurbanguly
Berdimuhamedow**

Aşgabat şäheri
2007-nji ýylyň 14-nji dekabry
№ 154-III

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\public\Aýallaryň deň hukuklylygynyň döwlet kepillikleri hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('36797')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\
```



```
ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\
Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\
Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\
Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\
SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
```

Request))

```
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\livewire\livewire\
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTTP\www\vendor\laravel\framework\
```

```
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```